

مەهاباد قەرەداغی

بۆ ئەوەی پرۆژەیی ریفراوندۆم سەرکەوتوو بیت و ئامانجی سەرەکی ریفراوندۆم بگاتە ئاکامیکی بە جێ، بۆ ئەوەی ئەلترناتیفی دنیاکەرەوه بۆ گەلی ئێمە که (دەولەتی کوردی) یە هەلبژاردەیی زۆر بە بیت، پێویستە سەنگ و دەنگی ژنی کورد لە هاوکێشەدا لە بەرچاوی بگێردریت و، وەک هێزێکی یەکلاکەرەوه لێی برواندریت و حسابی لەسەر بکریت.

ژنی کورد، که مەخابن هەتا ئەمڕۆ لە سیاسەتی کوردیدا لە دەرەوهی هاوکێشەکاندا دانراوه و، دەنگ و سەنگی ژنی کورد نە ژن خۆی هیناویەتی بەر دیدە و نە بەرامبەرەکی بیری لێکردۆتەوه (که ئەمە نەک تەنها هەلە، بەلکە کارەساتە)، ئەمڕۆ، که ئیدی پرسیکی گەورەیی وەکو ریفراوندۆم بۆ یەکلاکردنەوهی کێشەیی بەشیکی کوردستانمان بۆتە پێویستییەکی ژبانی و بریارە بیکەینە ئەرکی هەنووکەیی خۆمان، ئیدی هاوکێشەیی سیاسەتی کوردی پێویستی بە دارپێژانەوهیەکی لۆژیکی هەیه و، دەبێ وزە و دەنگی ژن وەکو پێوهی هاوسەنگکردنەوه و وەکو هێزێکی یەکلاکەرەوه ببیندریت. بە جێ بەشداری کارای ژن پرۆسەیی ریفراوندۆم دەبیت بە نیووخەونیکی بەدینەهاتوو. چ بەپەرەوێزخستنی و چ خۆلەپەرەوێزگرتنی ژنی کورد لەم قۆناغە هەستیار و گرنگ و میژووییە، رەنگە ببیتە مایەیی هەرەسیکی سیاسی و لەبارچوونی هیوایەکی که هیوای هەمووانە. ژنی کورد نەک هەر پێویستە بە پەرەوێزبوون قایل نەبێ، بەلکە دەبیت **دەستپێشخەر** بیت بۆ سەرکەوتنی پرۆسەیی ریفراوندۆم و دەنگدان بە مافی سەرەخۆیی **و جیاکردنەوهی کوردستان لە**

عێراق.

ژبانی کوردستان، دەبیت جێ هیچ دوودلی و گومانی رۆلی پیشەرەوییی ببینن لەم پرسە گرنگەدا و، لەسەر دەستی ئەوان کوردستان لە داگیرکەر بسیندریتەوه.

ئەم دەستپێشخەرییە و بەئەستۆگرتنی ئەرکی سەرەکی ریفراوندۆم لە لایەن ژنی کوردەوه دەیکاتە خاوەنی تۆماریکی پر لە شانازی و شایستەیی و، دەبیتە خالی وەرچەرخان لە میژووی ژنی کورددا.

ژنی کورد پێویستە دەنگی خۆی بدات بە سەرەخۆیی کوردستان، لە کوردستانیکیی سەرەخۆشدا پێوستە ژنی کورد خاوەنی خۆی بیت و ئەو دەنگ و سەنگی که هێزی یەکلاکەرەوه دەبیت بۆ دامەزراندنی دەولەت، دەبێ هێزی رزگارکردنیشی بیت لە هەموو کۆتیک که دەیکات بە کۆیلەیی ئەویدی.

ئەرکی هەنووکەیی و گومانەلنەگری هەموو ریکخراوەکانی ژنانە لە کوردستاندا، بە تەواوی تواناکارییەکانیانەوه دەستپێشخەری لە راپەراندنی ئەرکی ریفراوندۆمدا بکەن. پێویستە سەدان کادیری کارامەیی ژنان شار بە شار و دێ بە دێ بۆ ژبانی نەخویندەوار و کەمخویندەوار رۆونی بکەنەوه. جیابوونەوهی کوردستان لە عێراق بۆچی باشترین هەلبژاردنە و چۆن لە بەرژەوهندی ژنی کورددا یە. دەبێ بە زمانی سادەیی ژنی سەمدیدەیی کورد پێیان رابگەیهندرێ، ئەگەر سەرەخۆ بین، ئەگەر جیابینەوه لە داگیرکەر چ دەستکەوتی کمان دەبێ، بۆ نموونە:

- ئیتر ئەنفال ناکرین،
- ژەهری کیمیاییتان پێدا نارژیندرێ،
- ئیتر وەک کۆیلە نافرۆشرین بە مەهاکانی میسر، بە پیاوه پووتەکان،
- ئیتر ئەو مندالانەتان که بە کۆلەمەرگییەوه گەورەیان دەکەن، ناکرین بە کەرەستەیی تاقیکردنەوهی ژەهرەکان، نادرین بە دەم سەگە هارەکانی نوگرەسەلمان و،
- ئیتر و ئیتر و زۆری تر.

کاتیکی هەیه پێی دەگوتریت **چارەنووسساز**، چۆنیتی مامەلەکردن لەگەڵ ئەو کاتە چارەنووسسازەدا بریارەری چارەنووسە بە باش یان خراپ. بۆ کورد ئەمڕۆ ئەو کاتە یە، یان دەبیتەوه بە خۆی و **ناسنامەیی مرۆفی نازاد** وەردەگریت، یان دەبیتەوه بە **کۆیلەییکی بێ ناو و ناسنامە**. بۆ ژن ئەم کاتە دوچار چارەنووسسازە، یەکەمیان لەسەرەوه باس کراوه، دووهمیشیان چونکە بەشداری کارا و دەستپێشخەری ژنی کورد دەرخاتە ناوەندی میژووهوه، که سەدان سالە لە

پهراویزی ئەو میژووهدا فریدراوه و بی رۆل و بینکاریگه‌ری کراوه. که سه‌نگی ژنی کورد هیزی یه‌کلاکه‌ره‌وه‌ی ئەنجامی ریفراوندۆم بیت و ژنیش به وریایی و هۆشیارییه‌کی هاوچه‌رخه‌وه ده‌نگ و سه‌نگی خۆی بۆ ئەم مه‌به‌سته به‌کار بیات، سه‌ره‌تایه‌ک بۆ ئازاد بوونی میژووی خۆی داد ه‌نیت!

...

2-8-2003 ستۆکهۆلم

تیبینی کوردستان نیت:

ئەم نووسینه بیروبۆچونی نووسه‌ره‌که‌یه‌تی، کوردستان نیت لیبی به‌رپرسیارنیه.